

Kombinatorické počítanie

1. Dokážte kombinatorickou úvahou a tiež pomocou binomickej vety:

a) $\sum_{k=0}^m \binom{n}{k} \binom{n-k}{m-k} = 2^m \binom{n}{m}$.

b) $\binom{m+n}{k} = \sum_{j=0}^k \binom{m}{j} \binom{n}{k-j}$ ($m, n \geq 0$).

2. Dokážte:

a) $\sum_{k=0}^n (-1)^k \frac{1}{k+1} \binom{n}{k} = \frac{1}{n+1}$.

b) $\sum_{k=1}^n (-1)^{k-1} \frac{1}{k} \binom{n}{k} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$.

3. Nech n, m sú prirodzené čísla, $m \leq n$. Vyjadrite vzorcom bez použitia sumy:

a) $\sum_{k=m}^n \binom{k}{m} \binom{n}{k}$

b) $\sum_{k=1}^n \binom{k}{m} \frac{1}{k}$

4. Odvodte nasledujúcu vlastnosť postupnosti $\binom{n}{k}$ pre $0 \leq k \leq n$:

$$\binom{n}{0} < \binom{n}{1} < \dots < \binom{n}{\lfloor n/2 \rfloor} = \binom{n}{\lceil n/2 \rceil} > \dots > \binom{n}{n}.$$

Riadky Pascalovho trojuholníka predstavujú príklad *unimodálnej* postupnosti, ktorá je tvorená najskôr neklesajúcim úsekom a potom nerastúcim úsekom. S takýmito postupnosťami sa ešte stretneme v priebehu semestra. Formálna definícia: Postupnosť $\{a_k\}_{k=0}^n$ je *unimodálna* ak existuje $j \in \{0, \dots, n\}$ také, že platí

$$a_0 \leq a_1 \leq \dots \leq a_j \geq a_{j+1} \dots \geq a_n.$$

Zavedieme ešte jeden pojem: postupnosť $\{a_k\}_{k=0}^n$ reálnych čísel sa nazýva *logaritmicky konkávna*, ak pre každé $k \in \{1, \dots, n-1\}$ platí $a_{k-1} a_{k+1} \leq a_k^2$. Ak je naša postupnosť kladná, logaritmovaním prideme k ekvivalentnej podmienke

$$\frac{\log a_{k-1} + \log a_{k+1}}{2} \leq \log a_k, \quad k \in \{1, \dots, n-1\}.$$

Geometrický význam tohto faktu nám hovorí odkiaľ pochádza názov "logaritmicky konkávna" (Premyslite si to.) Príkladom logaritmicky konkávnej postupnosti sú riadky Pascalovho trojuholníka, o čom sa ľahko presvedčíme algebraickou manipuláciou. Uvedené dva typy postupností dáva do súvisu nasledujúce tvrdenie.

5. Platí: Každá kladná logaritmicky konkávna postupnosť je unimodálna.